

V Bruseli 18. septembra 2019
(OR. en)

12273/19

**Medziinštitucionálny spis:
2019/0193(NLE)**

**ENV 782
COMER 108
MI 649
ONU 95**

NÁVRH

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. septembra 2019
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2019) 413 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie na treťom zasadnutí konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru o ortuti v súvislosti s prijatím rozhodnutia, ktorým sa stanovujú prahové hodnoty pre odpadovú ortuť v súlade s článkom 11 ods. 2 uvedeného dohovoru

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2019) 413 final.

Príloha: COM(2019) 413 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 9. 2019
COM(2019) 413 final

2019/0193 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie na treťom zasadnutí konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru o ortuti v súvislosti s prijatím rozhodnutia, ktorým sa stanovujú prahové hodnoty pre odpadovú ortuť v súlade s článkom 11 ods. 2 uvedeného dohovoru

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Únie na treťom zasadnutí konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru o ortuti v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia, ktorým sa stanovujú prahové hodnoty pre odpadovú ortuť podľa článku 11 ods. 2 uvedeného dohovoru.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Minamatský dohovor o ortuti

Minamatský dohovor o ortuti (ďalej len „dohoda“) je hlavným medzinárodným právnym rámcom zameraným na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia pred antropogénnymi emisiami a uvoľňovaním ortuti a jej zlúčenín do ovzdušia, vody a pôdy. Rieši celý životný cyklus ortuti od ťažby primárnej ortuti po zneškodňovanie odpadovej ortuti.

V článku 11 ods. 2 dohody sa stanovuje, že na účely tejto dohody „odpadová ortuť“ znamená látky alebo predmety, ktoré a) pozostávajú z ortuti či jej zlúčenín alebo b) ktoré obsahujú ortuť či jej zlúčeniny alebo c) sú kontaminované ortuťou či jej zlúčeninami, a to v množstve vyššom než sú prahové hodnoty, ktoré má stanoviť konferencia zmluvných strán, pričom sa tieto látky alebo predmety zneškodňujú alebo sú určené na zneškodnenie, alebo sa ich zneškodnenie vyžaduje na základe ustanovení vnútroštátneho práva alebo tejto dohody. V tomto ustanovení sa dodáva, že táto definícia pojmu „odpadová ortuť“ vylučuje ťažobný odpad (nadložia, odpadovú horninu a hlušinu), okrem ťažobného odpadu z primárnej ťažby ortuti, ktorý obsahuje ortuť alebo zlúčeniny ortuti v množstve nedosahujúcom prahové hodnoty, ktoré má stanoviť konferencia zmluvných strán.

V článku 11 ods. 3 dohody sa uvádza, že s odpadom, ktorý sa považuje za odpadovú ortuť podľa článku 11 ods. 2, sa musí nakladať environmentálne vhodným spôsobom.

Dohoda nadobudla platnosť 16. augusta 2017.

Európska únia je zmluvnou stranou dohody¹, rovnako ako väčšina členských štátov².

2.2. Konferencia zmluvných strán

Konferencia zmluvných strán dohody vykonáva funkcie, ktoré jej boli pridelené dohodou, a na tento účel zváži a prijme okrem iného akékoľvek dodatočné opatrenia, ktoré môžu byť potrebné na dosiahnutie cieľov dohody vrátane prijatia príslušných usmernení.

¹ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/939 z 11. mája 2017 o uzavretí Minamatského dohovoru o ortuti v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 142, 2.6.2017, s. 4).

² Minamatský dohovor o ortuti ratifikovalo 20. júna 2019 dvadsaťtri členských štátov, a to Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Spojené kráľovstvo a Švédsko.

Podľa článku 28 dohody a rozhodnutia MC-1/1 o rokovacom poriadku prijatom konferenciou zmluvných strán na jej prvom zasadnutí (24. – 29. septembra 2017) má každá zmluvná strana jeden hlas. Únia si však ako regionálna organizácia pre hospodársku integráciu a v záležitostiach, ktoré patria do jej právomoci, uplatňuje svoje právo hlasovať počtom hlasov rovnajúcim sa počtu jej členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohody. Únia si nemôže uplatniť svoje hlasovacie právo, ak si svoje hlasovacie právo uplatní ktorýkoľvek z jej členských štátov a naopak.

2.3. Pripravovaný akt konferencie zmluvných strán

Konferencia zmluvných strán prijala na svojom druhom zasadnutí (19. – 23. novembra 2018) rozhodnutie MC-2/2³, ktorým sa zriadila skupina technických expertov, ktorí majú pokračovať v diskusiách o prahových hodnotách odpadovej ortuti počas obdobia medzi zasadnutiami až do jej tretieho zasadnutia. Cieľom mandátu uvedenej skupiny bolo najmä vypracovanie prístupov a metodík na stanovenie prahových hodnôt pre odpadovú ortuť vrátane príslušného ťažobného odpadu.

Na základe výsledkov práce expertov sa očakáva, že na treťom zasadnutí konferencie zmluvných strán sa v tejto veci prijme rozhodnutie (pripravovaný akt).

V pripravovanom akte sa stanovia prahové hodnoty umožňujúce identifikáciu odpadu a) pozostávajúceho z ortuti či jej zlúčením alebo b) obsahujúceho ortuť alebo jej zlúčeniny či c) kontaminovaného ortuťou alebo jej zlúčeninami, na ktorý sa vzťahuje článok 11 dohody. V súlade s tým sa v pripravovanom akte vymedzí rozsah uplatňovania ustanovení o odpade tejto dohody, a najmä jej článku 11 ods. 3 o povinnosti nakladať s príslušnou odpadovou ortuťou environmentálne vhodným spôsobom.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Navrhovanou pozíciou, ktorá sa má v mene Únie na treťom zasadnutí konferencie zmluvných strán zaujať, je podporiť prijatie rozhodnutia, ktoré je v súlade s *acquis* EÚ.

Odpadová ortuť je regulovaná na úrovni EÚ, najmä nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/852 zo 17. mája 2017 o ortuti a o zrušení nariadenia (ES) č. 1102/2008⁴, smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpadoch⁵, smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/21/ES z 15. marca 2006 o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2004/35/ES⁶, a rozhodnutím Komisie 2000/532/ES z 3. mája 2000 nahradzujúcim rozhodnutie 94/3/ES, ktorým sa vydáva zoznam odpadov podľa článku 1 písm. a) smernice Rady 75/442/EHS o odpadoch a rozhodnutie Rady 94/904/ES, ktorým sa vydáva zoznam nebezpečných odpadov podľa článku 1 ods. 4 smernice Rady 91/689/EHS o nebezpečných odpadoch⁷.

³ Rozhodnutie MC-2/2 o prahových hodnotách pre odpadovú ortuť, správa konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru o ortuti týkajúca sa práce vykonanej v rámci jej druhého zasadnutia, UNEP/MC/COP2/19 zo 6. 12. 2018, k dispozícii tu: <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP2/tabid/6355/language/en-US/Default.aspx>.

⁴ Ú. v. EÚ L 137, 24.5.2017, s. 1.

⁵ Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3.

⁶ Ú. v. EÚ L 102, 11.4.2006, s. 15.

⁷ Ú. v. ES L 226, 6.9.2000, s. 3.

Právne predpisy EÚ o odpadoch sa opierajú o kľúčovú povinnosť stanovenú v článkoch 13 a 17 uvedenej smernice 2008/98/ES, podľa ktorej členské štáty prijímajú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa nakladanie s odpadom vykonávalo bez ohrozovania zdravia ľudí a poškodzovania životného prostredia. Týmto ustanoveniami sa plní povinnosť nakladať s odpadovou ortuťou environmentálne vhodným spôsobom stanovená v článku 11 ods. 3 dohody.

EÚ zohrala kľúčovú úlohu pri príprave dohody vrátane jej ustanovení o odpadovej ortuti a experti EÚ významne prispeli k pripravovanému aktu, avšak *acquis* EÚ v oblasti odpadu ide nad rámec článku 11 dohody, keďže všetka odpadová ortuť uvedená v tomto ustanovení je regulovaná na úrovni EÚ a musí sa s ňou nakladať environmentálne vhodným spôsobom bez ohľadu na obsah ortuti alebo zlúčenín ortuti v takomto odpade.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto môže EÚ podporiť prijatie pripravovaného aktu, ktorý je v súlade s *acquis* EÚ.

Na treťom zasadnutí konferencie zmluvných strán dohody preto môže EÚ podporiť len prijatie takého rozhodnutia, ktoré je v súlade s *acquis* EÚ.

Pozícia Únie je potrebná, keďže po prijatí dohody musia jej zmluvné strany pripravovaný akt vykonávať.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.*“

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie*“⁸.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Konferencia zmluvných strán je orgán zriadený dohodou, konkrétne Minamatským dohovorom o ortuti.

Pripravovaný akt, ktorý má konferencia zmluvných strán prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt má právne účinky, pretože zmluvné strany dohody prijímajú opatrenia na zabezpečenie jeho vykonávania a dodržiavania.

⁸ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Pripravovaným aktom sa inštitucionálny rámec dohody nedopĺňa ani nemení.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú oblasti životného prostredia.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 192 ods. 1 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 192 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie na treťom zasadnutí konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru o ortuti v súvislosti s prijatím rozhodnutia, ktorým sa stanovujú prahové hodnoty pre odpadovú ortuť v súlade s článkom 11 ods. 2 uvedeného dohovoru

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Únia uzavrela Minamatský dohovor o ortuti⁹ (ďalej len „dohoda“) rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/939¹⁰ a tento dohovor nadobudol platnosť 16. augusta 2017.
- (2) V súlade s rozhodnutím MC-1/1 o rokovacom poriadku, ktorý prijala konferencia zmluvných strán dohody na svojom prvom zasadnutí, zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie na dosiahnutie dohody o všetkých podstatných záležitostiach formou konsenzu.
- (3) Očakáva sa, že konferencia zmluvných strán dohody na svojom treťom zasadnutí 25. – 29. novembra 2019 prijme rozhodnutie (ďalej len „navrhované rozhodnutie“) o prahových hodnotách pre odpadovú ortuť, ako sa uvádza v článku 11 ods. 2 dohody, ktorým by sa vymedzil rozsah uplatňovania článku 11 dohody na odpad; preto by sa nakladanie s odpadovou ortuťou, na ktorú by sa vzťahoval článok 11 ods. 2 dohody, malo vykonávať environmentálne vhodným spôsobom podľa článku 11 ods. 3 dohody.
- (4) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má na konferencii zmluvných strán dohody zaujať v mene Únie, pretože toto navrhované rozhodnutie bude mať v prípade schválenia právne účinky, lebo zmluvné strany dohody budú musieť prijať opatrenia na jeho vykonávanie na vnútroštátnej a/alebo regionálnej úrovni.
- (5) Únia významne prispela k príprave ustanovení o odpade v tejto dohode a k práci expertov v období medzi zasadnutiami, ktorá sa začala na základe rozhodnutia MC-

⁹ Overená kópia Minamatského dohovoru o ortuti je dostupná na: <https://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/10/20131010%2011-16%20AM/CTC-XXVII-17.pdf>

¹⁰ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/939 z 11. mája 2017 o uzavretí Minamatského dohovoru o ortuti v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 142, 2.6.2017, s. 4).

2/2¹¹ prijatého konferenciou zmluvných strán dohody na jej druhom zasadnutí a ktorá viedla k navrhovanému rozhodnutiu; keďže *acquis* Únie už vyžaduje, aby sa so všetkou odpadovou ortuťou uvedenou v článku 11 ods. 2 dohody nakladalo bez toho, aby bolo ohrozené ľudské zdravie a poškodené životné prostredie bez ohľadu na obsah ortuti.

- (6) Únia by mala podporiť prijatie len takého rozhodnutia konferencie zmluvných strán dohody, ktoré je v súlade s *acquis* Únie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozíciou, ktorá sa má zaujať v mene Únie na treťom zasadnutí konferencie zmluvných strán dohody, sa má podporiť prijatie rozhodnutia o prahových hodnotách pre odpadovú ortuť, ktoré je v súlade s *acquis* Únie.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

¹¹ Rozhodnutie MC-2/2 o prahových hodnotách pre odpadovú ortuť, správa konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru o ortuti týkajúca sa práce vykonanej v rámci jej druhého zasadnutia, UNEP/MC/COP2/19 zo 6. 12. 2018.